

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ
ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ**

**ЗБІРНИК ТЕЗ ДОПОВІДЕЙ
78 НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
ВИКЛАДАЧІВ АКАДЕМІЇ**

Одеса 2018

Наукове видання

Збірник тез доповідей 78 наукової конференції викладачів академії
23 – 27 квітня 2018 р.

Матеріали, занесені до збірника, друкуються за авторськими оригіналами.
За достовірність інформації відповідає автор публікації.

Рекомендовано до друку та розповсюдження в мережі Internet Вченою радою
Одеської національної академії харчових технологій,
протокол № 12 від 24.04.2018 р.

Під загальною редакцією Заслуженого діяча науки і техніки України,
Лауреата Державної премії України в галузі науки і техніки,
д-ра техн. наук, професора Б.В. Єгорова

Укладач Т.Л. Дьяченко

Редакційна колегія

Голова Єгоров Б.В., д.т.н., професор

Заступник голови Поварова Н.М., к.т.н., доцент

Члени колегії:

Амбарцумянц Р.В., д-р техн. наук, професор

Безусов А.Т., д-р техн. наук, професор

Бурдо О.Г., д.т.н., професор

Віннікова Л.Г., д-р техн. наук, професор

Волков В.Е., д.т.н., професор

Гапонюк О.І., д.т.н., професор

Жигунов Д.О., д.т.н., доцент

Іоргачова К.Г., д.т.н., професор

Капрельянц Л.В., д.т.н., професор

Коваленко О.О., д.т.н., ст.н.с.

Косой Б.В., д.т.н., професор

Крусір Г.В., д-р техн. наук, професор

Мардар М.Р., д.т.н., професор

Мілованов В.І., д-р техн. наук, професор

Осипова Л.А., д-р техн. наук, доцент

Павлов О.І., д.е.н., професор

Плотніков В.М., д-р техн. наук, доцент

Станкевич Г.М., д.т.н., професор,

Савенко І.І., д.е.н., професор,

Тележенко Л.М., д-р техн. наук, професор

Ткаченко Н.А., д.т.н., професор,

Ткаченко О.Б., д.т.н., професор

Хобін В.А., д.т.н., професор,

Хмельнюк М.Г., д.т.н., професор

Черно Н.К., д.т.н., професор

Історично Україна, незважаючи на особливості розвитку її окремих регіонів, в цілому належить до країн, які не пройшли тривалий шлях капіталізації, з її природним первісним накопиченням капіталу. На території України до початку ХХ ст. домінуючим був аграрний спосіб виробництва, а переважну більшість населення складало селянство. Незважаючи на прискорену індустріалізацію УСРС як складової СРСР, розвиток промисловості був розподілений нерівномірно в межах її території й концентрувався в добувних галузях економіки та у військово-промисловому комплексі.

Українське селянство не належало до прибічників урбанізації й неохоче ставилося до остаточного розриву з землеробством.

До формування України як суверенної держави у більшій частині його населення склався антикапіталістичний тип менталітету, що не сприяло розвитку підприємництва та становленню ринкових відносин.

З отриманням Україною політичної незалежності, в результаті здійснення аграрної реформи, з розпуском колгоспів та радгоспів, по-суті було зруйновано сільський уклад життя. Значна частина сільського населення, позбавлена майна та грошей, була вимушена виїхати у пошуках роботи та кращої долі у міста та за межі України. Ті, хто залишився на селі виживають виключно за рахунок використання земельних ділянок, отриманих після паювання сільськогосподарських земель.

Після приватизації промислових підприємств більша частина з них не працює, тому індустріальний сектор перебуває в занепадаючому стані.

На фоні занепаду промисловості зрости «ставки» аграрного сектору економіки, частка якого у ВВП країни складає 12 %.

Агропродовольча продукція посідає першість в експортних поставках України і наповнені її бюджету. Проте у суспільстві лунають заклики щодо заперечення ідентифікації України як аграрної країни. Такі настрої підтримують й деякі аграрні економісти замість того, щоб запропонувати модель відродження української економіки на основі інноваційно-інвестиційного розвитку агропродовольчого сектору.

В умовах що склалися – це єдиний шлях до накопичення капіталу для здійснення комплексної перебудови національної економіки й нарощення її потенціалу.

Виходить так, що віднесення України до типу сільських країн є не витвором спотвореної свідомості, а реальністю. Щоб остаточно не перетворитися на корумповану країну на чолі з горсткою багатіїв та основною масою пауперизованого сільсько-міського населення й спустошеним сільським простором, необхідно вжити заходи щодо відтворення сільського соціуму, створення на сільських територіях нових робочих місць й духовно збагатити українців.

СТРАТЕГІЧНІ ОРІЄНТИРИ РОЗВИТКУ ПИВОВАРНОЇ ГАЛУЗИ УКРАЇНИ

**Яблонська Н.В., к.е.н., доцент
Одеська національна академія харчових технологій**

В умовах інтенсивного розвитку світового пивного ринку, збільшення споживання пива та посилення конкуренції з боку лідерів по виробництву якісного пива, особливого значення набуває розгляд його тенденцій функціонування.

Пивоварна промисловість як окрема галузь харчової промисловості має важливі економічні характеристики. Перш за все слід назвати високу норму рентабельності, високу швидкість обіговості капіталу та низьку порівняно з іншими галузями промисловості капіталомісткість виробництва.

Галузь пивоваріння є однією з найбільш прогресивних і займає важливе місце у переробній промисловості України. Вона позитивно впливає на розвиток національної

економіки, займає значну частку ВВП та інтенсивно розвивається. Незважаючи на значні обсяги виробництва пива, проблем у пивоварної галузі зараз дуже багато.

Український ринок пива пройшов різні періоди: спаду, стабілізації, оновлення. На ринку відбулося укрупнення виробників, зміцнення позицій одних пивних брендів та послаблення інших, розширення асортименту в різних цінових категоріях, зменшення кількості дрібних підприємств.

Найважливішою проблемою пивоварної галузі є вартість та якість сировини. Більшість українських пивоварень та всі іноземні пивні компанії в Україні імпортують ячмінь та хміль із-за кордону, адже українські аналоги не відповідають міжнародним стандартам якості. Наслідком цього є не лише великі витрати на сировину, а й труднощі з її доставкою.

Наступною проблемою є висока монополізація галузі, яка породжує високі бар'єри входу на ринок пива нових компаній. В 2017 р. на ринку пива України є три найбільші пивні компанії: ПАТ «САН ІнБев Україна», ПАТ «Карлсберг Україна» та ВАТ «Оболонь». Два виробника пива потрапили у 2017 р. до рейтингу найбільших компаній України за версією Цензор.нет – ПАТ Карлсберг Україна посіло 130 місце і ПАТ Оболонь – 186. Основними ризиками для нових учасників ринку є налагоджена система постачання та збуту старих учасників, пізнаваність їхніх брендів, економія за рахунок масштабу.

Високі витрати на рекламу також є суттєвою проблемою розвитку ринку пива України. Реклама є об'єктивним чинником формування специфічної культури споживання пивної продукції, а рекламний продукт завжди має чітку направленість на окремий сегмент ринку, надаючи конкретним споживачам можливість в отриманні інформації.

Результати маркетингових досліджень провідних операторів ринку показують, що на ринці здійснюється витіснення імпортними марками вітчизняних виробників. З кожним роком вітчизняні компанії намагаються залучити якомога більше іноземних інвестицій, які залучають світові бренди, що призводить до зменшення продажів вітчизняних марок пива.

Структура ринку пива України у цілому близька до структури ринку пива розвинутих країн, і її можна назвати олігополістичною з низьким вмістом невеликих виробників. Сьогодні загальні тенденції ринку визначають три основні його учасники, серед яких є і національні виробники, і представники транснаціональних корпорацій.

Незважаючи на те, що ринок пива постійно розвивається, зараз він переживає тяжкі часи. Тому, вітчизняні підприємства повинні стрімко реагувати на виклики конкурентного оточення. Стратегічні орієнтири пивоварної галузі залежать від рівня платоспроможності населення, впровадження новітніх ресурсозберігаючих технологій на виробництві, які забезпечать зниження собівартості виробництва, а також розширення асортименту за рахунок створення та виробництво інноваційних видів продукції.

ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ВЕРТИКАЛЬНО ІНТЕГРОВАНИХ АГРОПРОМИСЛОВИХ ХОЛДІНГІВ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ

Дідух С.М., к.е.н., доцент

Одеська національна академія харчових технологій

Актуальною задачею в умовах євроінтеграції України, зміни зовнішньоекономічних пріоритетів та адаптації українських підприємств до нових особливостей ринкової кон'юнктури є дослідження напрямів та перспектив розвитку найбільш успішних компаній України. Драйверами розвитку агропромислового комплексу України у сучасних умовах є вертикально інтегровані холдинги, такі як «Астарта-Київ», «Миронівський хлібопродукт», «Кернел», «Укрлендфармінг» та інші.

Метою даної роботи є дослідження особливостей та перспектив розвитку вертикально інтегрованих агропромислових холдингів в умовах євроінтеграції.

СЕКЦІЯ «ЕКОНОМІКА ПРОМИСЛОВОСТІ»

ОПТИМІЗАЦІЯ ПРОЦЕСУ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ЕКОНОМІКИ	
Кулаковська Т.А.	252
КЛАСТЕРИ ЯК ІНСТРУМЕНТ СТАЛОГО РОЗВИТКУ АГРОПРОДОВОЛЬЧОЇ СФЕРИ РЕГІОНУ	
Самофатова В.А.	253
ФЕНОМЕН УКРАЇНИ ЯК РУРАЛЬНОЇ КРАЇНИ	
Павлов О.І.	254
СТРАТЕГІЧНІ ОРІЄНТИРИ РОЗВИТКУ ПИВОВАРНОЇ ГАЛУЗІ УКРАЇНИ	
Яблонська Н.В.	255
ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ВЕРТИКАЛЬНО ІНТЕГРОВАНИХ АГРОПРОМИСЛОВИХ ХОЛДИНГІВ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ	
Дідух С.М.	256
ЕКСПОРТНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ПІДПРИЄМСТВ КОНДИТЕРСЬКОЇ ГАЛУЗІ УКРАЇНИ	
Лобочька Л.Л., Фрум О.І.	258
ФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ ПОКАЗНИКІВ ДЛЯ ОЦІНКИ РОЗВИТКУ М'ЯСОПЕРЕРОБНИХ ПІДПРИЄМСТВ	
Магденко С.О.	260
ПЕРЕВАГИ ТА ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ОРГАНІЧНОГО СЕГМЕНТУ РИНКУ ПРОДОВОЛЬЧИХ ТОВАРІВ В УКРАЇНІ ТА СВІТІ	
Мартинюк О.М.	261

СЕКЦІЯ «УПРАВЛІННЯ БІЗНЕСОМ»

ЕКОНОМІЧНІ АСПЕКТИ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ХЛІБОПЕКАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ УКРАЇНИ	
Басюркіна Н.Й.	263
КЛІЄНТСЬКІ ПРИВІЛЕЇ В ПРОГРАМАХ ЛОЯЛЬНОСТІ	
Бровкіна Ю.О.	265
СПОЖИВЧІ ІННОВАЦІЇ, ОРІЄНТОВАНІ НА БРЕНД	
Вігуржинська С.Ю., Колесник В.І.	266
ПОТЕНЦІАЛ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВ В УКРАЇНІ	
Карпінська Г.В.	267
СОЦІАЛЬНО-ПОЛІТИЧНІ АСПЕКТИ ВПЛИВУ НА ДІЯЛЬНІСТЬ ХАРЧОВИХ ПІДПРИЄМСТВ В УКРАЇНІ	
Константинова Т.В.	269
ПРОБЛЕМИ МОДЕРНІЗАЦІЇ ПОРТІВ В КОНТЕКСТІ ПОТРЕБ ОЛІЙНОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ	
Горбаченко С.А.	271
ОЦІНКА ІННОВАЦІЙНО-ІНВЕСТИЦІЙНОЇ АКТИВНОСТІ АГРОПРОМИСЛОВОГО ПІДПРИЄМСТВА ЯК ЕТАП ФОРМУВАННЯ СТРАТЕГІЇ ІННОВАЦІЙНО-ІНВЕСТИЦІЙНОГО РОЗВИТКУ	
Кривоногова І.Г.	272
ТОРГІВЛЯ ОБ'ЄКТАМИ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ	
Крупіна С.В.	274
ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ «SHARE ECONOMY»	
Свистун Т.В.	276
ОСОБЛИВОСТІ ОЦІНКИ РИЗИКІВ ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВ: МЕТОДИЧНИЙ АСПЕКТ	
Шалений В.А.	277
ПРОБЛЕМИ ОХОРОНИ БІОСФЕРИ В УКРАЇНІ	
Немченко Г.В.	279

СЕКЦІЯ «МАРКЕТИНГ, ПІДПРИЄМИЦТВО І ТОРГІВЛЯ»

ЕВОЛЮЦІЯ ПОНЯТТЯ «ПРОДОВОЛЬЧА БЕЗПЕКА» В КОНТЕКСТІ ГЛОБАЛІЗАЦІЙНИХ ЗМІН	
Кордзя Н.Р., Сгоров Б.В.	280
КОНЦЕПЦІЯ ОБРАЗУ ПРОДУКЦІЇ В РЕКЛАМІ У ВІДПОВІДНОСТІ З СПОЖИВЧИМИ ПОТРЕБАМИ І ЗАПИТАМИ	
Мардар М.Р., Устенко І.А., Статєва М.С.	282
ДОСЛІДЖЕННЯ ЄВРОПЕЙСЬКИХ СПОЖИВАЧІВ ВІНА	
Брайко М.Г., Голубьонкова О.О.	285
ДОСВІД ВИЖИВАННЯ ВИНОРОБНИХ ПІДПРИЄМСТВ В КРИЗОВИХ УМОВАХ НА ПРИКЛАДІ ПрАТ «ОДЕСАВИНПРОМ»	
Голодониюк О.М.	286